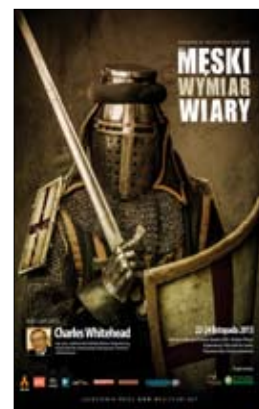

SKAŁA

ROK WIARY - XXX NIEDZIELA ZWYKŁA - 27 PAŹDZIERNIKA 2013R. 23(210)

Jan Paweł II podał nam „wysoką miarę zwyczajnego życia chrześcijańskiego” świętość: „Skoro chrzest jest prawdziwym włączeniem w świętość Boga poprzez wszczęcie w Chrystusa i napełnienie Duchem Świętym, to sprzeczna z tym byłaby postawa człowieka pogodzonego z własną małością, zadowalającego się minimalistyczną etyką i powierzchowną religijnością”. *Novo Millennio Ineunte*, 31

CO ZROBIĆ Z PRAWDĄ O HALLOWEEN?

Święto Halloween zyskało w Polsce ogromną popularność. Jeśli rozumie się duchowy wymiar tego, co wielu traktuje jedynie jako zabawę, sprawa może bardzo niepokoić.

Z czym związane są te obchody czytaj na str. 4

OTO SŁOWO PANA

czyli Bóg mówi dzisiaj do swoich dzieci

Do kogo Jezus kieruje przypowieść o faryzeuszu i celniku? „Do tych, co polegali na sobie, że są sprawiedliwi i gardzili innymi”.

Może właśnie stąd płynie pogarda wobec innych – kiedy jestem pewien, że jestem ‘sprawiedliwy’ jestem w porządku, na pewno mam rację.

Ileż trzeba pokory, aby szanować tego, kto według mnie się myli, aby spróbować zrozumieć dlaczego tak myśli, aby choć na chwilę dopuścić, że to on może mieć rację.

Ale skąd wziąć tę pokorę?

EWANGELIA NA CO DZIEŃ

27 X Niedziela

Syr 35,12-14.16-18; 2 Tm 4,6-9.16-18; Łk 18,9-14

Jezus powiedział do niektórych, co ufali sobie, że są sprawiedliwi, a innymi gardzili, tę przypowieść: Dwóch ludzi przyszło do świątyni, żeby się modlić, jeden faryzeusz a drugi celnik. Faryzeusz stanął i tak w duszy się modlił: Boże, dziękuję Ci, że nie jestem jak inni ludzie, zdziercy, oszuści, cudzołożnicy, albo jak i ten celnik. Zachowuję post dwa razy w tygodniu, daję dziesięcinę ze wszystkiego, co nabywam. Natomiast celnik stał z daleka i nie śmiał nawet oczu wznieść ku niebu, lecz bił się w piersi i mówił: Boże, miej litość dla mnie, grzesznika. Powiadam wam: Ten odszedł do domu usprawiedliwiony, nie tamten. Każdy bowiem, kto się wywyższa, będzie poniżony, a kto się unią, będzie wywyższony.

28 X Poniedziałek

Święto świętych Apostołów Szymona i Judy Tadeusza

Ef 2,19-22; Łk 6,12-19

W tym czasie Jezus wyszedł na górę, aby się modlić, i całą noc spędził na modlitwie do Boga. Z nastaniem dnia przywołał swoich uczniów i wybrał spośród nich dwunastu, których też nazwał apostołami: Szymona, którego nazwał Piotrem; i brata jego, Andrzeja; Jakuba i Jana; Filipa i Bartłomieja; Mateusza i Tomasza; Jakuba, syna Alfeusza, i Szymona z przydomkiem Gorliwy; Judę, syna Jakuba, i Judasza Iskariotę, który stał się zdrajcą. Zszedł z nimi na dół i zatrzymał się na równinie. Był tam duży poczet Jego uczniów i wielkie mnóstwo ludu z całej Judei i Jeruzolimy oraz z wybrzeża Tyru i Sydonu; przyszli oni, aby Go słuchać i znaleźć uzdrowienie ze swych chorób. Także i ci, których dręczyły duchy nieczyste, doznawali uzdrowienia. A cały tłum starał się Go dotknąć, ponieważ moc wychodziła od Niego i uzdrawiała wszystkich.

29 X Wtorek

Rz 8,18-25; Łk 13,18-21

Jezus mówił: Do czego podobne jest królestwo Boże i z czym mam je porównać? Podobne jest do ziarnka gorczycy, które ktoś wziął i posadził w swoim ogrodzie. Wyrosło i stało się wielkim drzewem, tak że ptaki powietrzne gnieździły się na jego gałęziach. I mówił dalej: Z czym mam porównać królestwo Boże? Podobne jest do zacczynu, który pewna kobieta wzięła i włożyła w trzy miary mąki, aż wszystko się zakwasiło.

30 X Środa

Rz 8,26-30; Łk 13,22-30

Jezus nauczając, szedł przez miasta i wsie i odbywał swą podróż do Jeruzolimy. Raz ktoś Go zapytał: Panie, czy tylko nieliczni będą zbawieni? On rzekł do nich: Usiłujcie wejść przez ciasne drzwi; gdyż wielu, powiadam wam, będzie chciało wejść, a nie będą mogli. Skoro Pan domu wstanie i drzwi zamknie, wówczas stojąc na dworze, zaczniecie kołatać do drzwi i wołać: Panie, otwórz nam! lecz On wam odpowie: Nie wiem, skąd jesteście. Wtedy zaczniecie mówić: Przecież jadalśmy i piliśmy z Tobą, i na ulicach naszych nauczałeś. Lecz On rzecze: Powiadam wam, nie wiem, skąd jesteście. Odstąpcie ode Mnie wszyscy opuszczający się niesprawiedliwości! Tam będzie płacz i zgrzytanie zębów, gdy ujrzycie Abrahama, Izaaka i Jakuba, i wszystkich

proroków w królestwie Bożym, a siebie samych precz wyrzucanych. Przyjdą ze wschodu i zachodu, z północy i południa i siądą za stołem w królestwie Bożym. Tak oto są ostatni, którzy będą pierwszymi, i są pierwsi, którzy będą ostatnimi.

31 X Czwartek

Rz 8,31b-39; Łk 13,31-35

W tym czasie przyszli niektórzy faryzeusze i rzekli Mu: Wyjźdź i uchodź stąd, bo Herod chce Cię zabić. Lecz On im odpowiedział: Idźcie i powiedzcie temu lisowi: Oto wyrzucam złe duchy i dokonuję uzdrowień dziś i jutro, a trzeciego dnia będę u kresu. Jednak dziś, jutro i pojutrze muszę być w drodze, bo rzecz niemożliwa, żeby prorok zginął poza Jeruzolimą. Jeruzalem, Jeruzalem! Ty zabijasz proroków i kamienujesz tych, którzy do ciebie są posłani. Ile razy chciałem zgromadzić twoje dzieci, jak ptak swoje pisklęta pod skrzydła, a nie chcieliście. Oto dom wasz [tylko] dla was pozostanie. Albowiem powiadam wam, nie ujrzycie Mnie, aż powiecie: Błogosławiony Ten, który przychodzi w imię Pańskie.

1 XI Piątek

Uroczystość Wszystkich Świętych

Ap 7,2-4.9-14; 1 J 3,1-3; Mt 5,1-12a

Jezus, widząc tłumy, wyszedł na górę. A gdy usiadł, przystąpili do Niego Jego uczniowie. Wtedy otworzył swoje usta i nauczał ich tymi słowami: Błogosławieni ubodzy w duchu, albowiem do nich należy królestwo niebieskie. Błogosławieni, którzy się smućą, albowiem oni będą pocieszeni. Błogosławieni cisi, albowiem oni na własność posiadą ziemię. Błogosławieni, którzy łakną i pragną sprawiedliwości, albowiem oni będą nasyceni. Błogosławieni miłosierni, albowiem oni miłosierdzia dostąpią. Błogosławieni czystego serca, albowiem oni Boga oglądać będą. Błogosławieni, którzy wprowadzają pokój, albowiem oni będą nazwani synami Bożymi. Błogosławieni, którzy cierpią prześladowanie dla sprawiedliwości, albowiem do nich należy królestwo niebieskie. Błogosławieni jesteście, gdy /ludzie/ wam urągają i prześladowają was, i gdy z mego powodu mówią kłamliwie wszystko złe na was. Ciescie się i radujcie, albowiem wielka jest wasza nagroda w niebie.

2 XI Sobota

Wspomnienie wszystkich wiernych zmarłych

I msza: Hi 19,1.23-27a; 1 Kor 15,20-28; Łk 23,44-53;24,1-6a;

II msza: Dn 12,1-3; Rz 6,3-9; J 11,32-45;

III msza: Mdr 3,1-6.9; 2 Kor 4,14-5,1; J 14,1-6

(J 14,1-6)

Jezus powiedział do swoich uczniów: Niech się nie trwoży serce wasze. Wierzycie w Boga? I we Mnie wierzcie. W domu Ojca mego jest mieszkań wiele. Gdyby tak nie było, to bym wam powiedział. Idę przecież przygotować wam miejsce. A gdy odejdę i przygotuję wam miejsce, przyjdę powtórnie i zabiorę was do siebie, abyście i wy byli tam, gdzie Ja jestem. Znacie drogę, dokąd Ja idę. Odezwał się do Niego Tomasz: Panie, nie wiemy, dokąd idziesz. Jak więc możemy znać drogę? Odpowiedział mu Jezus: Ja jestem drogą i prawdą, i życiem. Nikt nie przychodzi do Ojca inaczej jak tylko przeze Mnie.

TEMAT Z OKŁADKI

EWELINA MALESA

POCZĄTKÓW OBCHODZENIA UROCZYSTOŚCI WSZYSTKICH ŚWIĘTYCH NALEŻY SZUKAĆ W KOŚCIELE WSCHODNIM. W KALENDARZU Z NIKOMEDII, POCZODZĄCYM Z IV WIEKU ZNAJDUJEMY WZMIANKĘ O ŚWIĘCIE „WSZYSTKICH ŚWIĘTYCH WYZNAWCÓW”, KTÓRE OBCHODZONO W PIĄTEK OKTAWY WIELKANOCY. WEDŁUG ŚWIADECTWA SYRYJSKIEGO DIAKONA EFREMA - 13 MAJA ŚWIĘTOWANO UROCZYSTOŚĆ WSZYSTKICH ŚWIĘTYCH MĘCZENNİKÓW, A ŚW. JAN CHRZYSTOM WSPOMINA O TAKIM ŚWIĘCIE W NIEDZIELĘ PO ZEŚLANIU DUCHA ŚWIĘTEGO. NIEDZIELĘ TĘ NAZYWANO NIEDZIELĄ NARODZIN ŚWIĘTYCH DLA NIEBA.

W Kościele rzymskim uroczystość ta pojawia się na przełomie V i VI wieku. Wprowadzenie święta wiązało się z dniem 13 maja, w którym został poświęcony rzymski Panteon ku czci Najświętszej Maryi Panny i wszystkich Świętych

niebo. Są wśród nich na pewno także nasi bliscy zmarli. Pierwsze czytanie z Księgi Apokalipsy mówi o ogromnej rzeszy zbawionych, którzy oglądają Boga twarzą w twarz, którzy cieszą się radością i pojem życia wiecznego. Wspomniana tu liczba 144 tysiące ma

kornie świętych o wstawiennictwo za nami, pielgrzymującymi do domu Ojca. Poza tym modlitwy te wyrażają wiarę w nieśmiertelne życie świętych, którzy nieustannie wielbią Boga i orędują za nami u Boga. Święci to nie obcy ludzie, ale to nasi bracia i siostry, którzy z nieba służą nam pomocą i ożywiają nasze nadzieje na życie wieczne. Liturgia nazywa niebo Matką dla wszystkich wiernych, ono jest celem każdego chrześcijanina.

Z tego wynika radosny charakter tego święta, w czasie którego przypominamy sobie o żyjących u Boga, naszych bliskich, którzy jak wierzymy, osiągnęli życie wieczne, pełnię szczęścia.

Święto Wszystkich Wiernych Zmarłych (2 listopada) wyraża natomiast prawdę o nadziei, że nawet grzesznicy mają w Bożym miłosierdziu szansę na zbawienie. Miłosierdzie Boże posługuje się tutaj miejscem – stanem, zwanym „czyścem”. To miejsce – stan pokuty, jakiej poddani są wierni zmarli. Nie mogą jeszcze oglądać Boga, ale odpłacają się Jego sprawiedliwości. Możemy im pomóc poprzez modlitwę i ofiarowane odpusty.

Katechizm Kościoła Katolickiego 957

Komunia ze świętymi. „Nie tylko jednak ze względu na sam ich przykład czcimy pamięć mieszkańców nieba, ale bardziej jeszcze dlatego, żeby umacniała się jedność całego Kościoła w Duchu przez praktykowanie braterskiej miłości. Bo jak wzajemna łączność chrześcijańska między pielgrzymami prowadzi nas bliżej Chrystusa, tak obcowanie ze świętymi łączy nas z Chrystusem, z którego, niby ze Źródła i Głowy, wypływa wszelka łaska i życie Ludu Bożego”

Męczenników. Złożono tam szczątki 28 męczenników. Wreszcie w Anglii w VIII wieku pojawiło się święto Wszystkich Świętych obchodzone 1 listopada.

Teksty liturgiczne uroczystości podkreślają radość wspólnoty świętych, czyli wszystkich świętych. Należy tu podkreślić, że Kościół w tym dniu wspomina nie tylko świętych oficjalnie kanonizowanych, czy beatyfikowanych. Uroczystość obejmuje także wszystkich zmarłych, którzy osiągnęli chwałę życia wiecznego, czyli

charakter symboliczny i wskazuje na niemożliwość zliczenia tych wszystkich, którzy są w niebie, czyli wszystkich świętych.

Wszyscy jesteśmy powołani do świętości, ponieważ wszyscy jesteśmy dziećmi Bożymi. Ten zadatek świętości otrzymujemy w sakramencie chrztu św. Droga do pełnej świętości i doskonałości, jak to ukazuje Ewangelia, są Chrystusowe błogosławieństwa. W liturgicznych modlitwach, używanych przez Kościół w uroczystość Wszystkich Świętych, prosimy po-

MAMO, MOŻEMY KUPIĆ DYNIE?

Kilka dni temu kroiliśmy dynię, żeby ugotować ją dla najmłodszej pociechy na obiad (8 miesięcy). Starszy syn (5,5 roku) spojrzal co robie i zapytał:

- Mamo, możemy kupić dynię? Taką w całości.

- A po co ci ta dynia – spytałam, czując już w jakim kierunku potoczy się ta rozmowa.

- Żebyśmy mogli ją wyciąć, i wyciągnąć wszystko z środka, i... i... - tu zaciął się na moment, więc się wtrącałam.

- Chciałbyś mieć tak dużo pestek z dyni? Czy dużo zupy dyniowej?

- Nie, nie! Chodzi o to, żeby ta dynia miała oczy i buzię i takie duże zęby.

- Nie synku, nie zgadzam się na takie zabawy z dynią – odpowiedziałam.

- Ale dlaczego? - zapytał.

No i tu zaczyna się kłopot. Jak wytłumaczyć pięciolatkowi powiązanie dyni z satanizmem? Skoro większość dorosłych tego nie rozumie i lekceważy?

- Lubisz jak cię coś straszy – zapytałam wtedy syna?

- No nie - usłyszałam w odpowiedzi, więc brnęłam dalej.

- A taka dynia z wyszczerzonymi zębami jest miła czy straszna?

- Trochę straszna.

- Widzisz synku, robienie strasznych stworów z dyni i zabawy z tym związane i święto, które wtedy jest organizowane jest

złe i ja nie zgadzam się, żebyś brał w tym udział.

- Ale dlaczego? - pada ponownie.

- Są rzeczy, które trudno jest wytłumaczyć, tak żebyś zrozumiał, ale chcę ci powiedzieć, że robienie rzeczy, żeby straszły nie jest dobre. Bawienie się w straszenie innych nie jest dobre – prawda?

Kiwnięcie główką.

- Zabawy w upiory, czarownice i inne straszne stwory nie są dobre, bo prowadzą do złych rzeczy, więc powinno się ich unikać. Nie lubisz się bać, a po takich zabawach możesz mieć problem z zaśnięciem, bo będziesz się bał. A tego przecież byśmy nie chcieli?

Znów kiwnięcie główki.

- To wymyślmy inną zabawę, OK?

- OK.

Nie wiem na ile poradziłam sobie z tematem i kiedy wróci, ale w przyszłym roku mój syn pójdzie do szkoły, gdzie być może będzie zabawa halloween-owa itp. Cóż mam cały rok, żeby się do tego przygotować.

NA CZYM POLEGA PROBLEM HALLOWEEN?

Święto to reklamowane jako fajna zabawa, w rzeczywistości jest przykrywką dla najważniejszego święta satanistów. Wydrążone dynie, które dzieci robią w różnych formach już w przedszkolu, to znak satanistyczny oznaczający złego ducha. Mieszkań-

cy domów, w których wystawiano dynie ze świecą informowali w ten sposób, że oddają część szatanowi.

Wywodzi się ono z pogańskiego święta Samhain, obchodzonego w nocy z 31.10 na 1.11, kiedy to jak wierzono na ziemię przychodzą duchy zarówno dobre jak i złe przysłane przez boga Samhaina. Paganie uważają, że trzeba przebłagać duchy poprzez podarki – kiedyś były to ofiary ze zwierząt – nawet z ludzi, dziś cukierki, pożywienie.

Zagrożeniem dla chrześcijan jest niewiedza na temat halloween. Udział w tym święcie, zapraszanie do domu duchów to wykroczenie przeciwko pierwszemu przykazaniu. Media tak kształtują wizerunek halloween, iż widzowie uważają że są to niewinne zabawy igraszki. Podczas gdy halloween jest kompletnie przeciwnie temu w co wierzymy. My za zmarłych modlimy się z miłością, modlimy się o ich życie wieczne i bez lęku jaki ma miejsce w przypadku wyznawców halloween.

Nie dajmy się wciągnąć w pułapkę „nie-winnego” świętowania, przebieganych zabaw, cukierków i psikusów. Nie pozwólmy naszym dzieciom w tym uczestniczyć. Postarajmy się, aby ten czas – Święta Wszystkich Świętych i Wspomnienie naszych zmarłych, był dla nas i naszych dzieci okazją do innych refleksji niż dynie i czarownice.

MAMA „GÓRCZANKA”

Kogo druidzi czcili podczas tego święta? Co oznacza ogień płonący w dyni? Do czego nawiązuje 'psikus' jeśli zabraknie cukierka?

CO ZROBIĆ Z PRAWDĄ O HALLOWEEN?

TRUDNO JEST JEDNOZNACZNIE WYJAŚNIĆ HALLOWEENÓWE ZWYCZAJE, GDYŻ PRZEZ WIEKI I RÓŻNE MIEJSCA NARASTAŁY WIELORAKIE INTERPRETACJE. NIE JEST TO ZRESZTĄ MOIM ZAMIAREM W TYM KRÓTKIM TEKŚCIE.

Ks. KRZYSZTOF JAROSZ

Nie ma jednak wątpliwości, że w noc 31 X starożytni Celtowie obchodzili święto boga śmierci. Druidzi (czyli kapłani) odwiedzali w ten wieczór domy, domagając się poczęstunku a czasem także kogoś z domowników aby złożyć go w ofierze. Jeśli im odmówiono przeklinali dom, przyzywając złe moce lub umieszczali na nim symbole mające sprowadzać złe duchy.

Wyżłobiona dynia (pierwotnie rzepa) nawiązuje do postaci zwanej Jack-o'-Lantern. Wedle legendy człowiek ten żył tak źle, że po śmierci nie został przyjęty nie tylko do nieba, ale nawet do piekła. Skazany na wieczną tułaczkę otrzymał od Szatana piekielny ogień umieszczony w wydrążonej rzepie, aby oświetlał mu drogę. Jak

musi wyglądać świat w świetle piekielnego ognia, widziany jakby z perspektywy Szatana? Świat bez Boga, który kocha? Świat z Bogiem, który jest wrogiem człowieka i jego szczęścia?

Są jeszcze inne symbole – myślę, że warto o nich poczytać. Bez wątpienia nawiązują one do duchowego świata zła, który jest bardziej realny, niż się wielu z nas wydaje.

Większość dzieci i dorosłych, z którymi rozmawiam uważa, że obchody Halloween w Polsce to niewinna zabawa. (Świadomie piszę 'obchody', bo to co się dzieje to wprawdzie zabawowe, ale jednak włączanie się w obchód tego święta. Choćby przez to, że dzieje się to w dniu kiedy niektórzy na serio obchodzą święto boga śmierci.)

Czy jednak należy przez zabawę zbliżyć się do Szatana?

Czy to się Bogu podoba? Pomyśl, albo lepiej zapytaj Go o to.

Jeśli widzisz to inaczej, chętnie porozmawiam.

NAUKA NA DZIEDZIŃCU

STANISŁAW SOŁTAN

CHCIAŁBYM PRZEDSTAWIĆ KRÓTKĄ RELACJĘ Z DEBATY „NAUKA I WIARA”, KTÓRA ODBYŁA SIĘ W RAMACH DZIEDZIŃCA DIALOGU. NAGRANIE DEBATY MOŻNA ZNALEŻĆ NA STRONIE TELEWIZJI INTERNETOWEJ FOKSAL ELEVEN, TWORZONEJ PRZEZ CENTRUM MYŚLI JANA PAWŁA II ([HTTP://WWW.FOKSALELEVEN.PL](http://www.foksaleleven.pl)). W DYSKUSJI PORUSZONO WIELE ASPEKTÓW TEGO ZAGADNIENIA; Z KONIECZNOŚCI MUSZĘ OGRANICZYĆ SIĘ TYLKO DO OMÓWIENIA PARU GŁOSÓW.

„W oświeceniowej wizji świata (...) nauka pełni rolę swoistego Absolutu, który może w sposób pewny odpowiedzieć na każde pytanie - zarówno o świat materialny, ożywiony i nieożywiony, jak i świat społeczny czy psychiczny” zauważa prof. Krzysztof Meissner, jeden z panelistów. Lecz, jak stwierdza, jest to nieprawdziwa wizja, a powodem jej przedawnienia są paradoksalnie największe sukcesy nauk ścisłych: ogólna teoria względności i mechanika kwantowa. Obie powstały i rozwinęły się gwałtownie w XX wieku, zmieniły rozumienie takich podstawowych pojęć jak czas, przestrzeń i materia, przyspieszyły postęp technologiczny - i jednocześnie rozpoznały nieprzekraczalne granice naszego poznania. Wskazały obszary w świecie materialnym dla nas niedostępne. Prof. Meissner ubolewa, że ta radykalna zmiana charakteru nauki nie jest powszechnie znana.

Warto tu jednak zauważyć, że choć nie zniknęły stare nieporozumienia, obecne są też nowe. Jak w XIX wieku nadużywano jako argumentu domniemanego pełnego determinizmu (poznawalności i przewidywalności) świata, tak teraz nadużywa się przy braku zrozumienia takich pojęć stosowanych w nauce jak względność czy przypadek. W rezultacie nauka jest z jed-

nej strony wciąż używana do podważania religijnego i humanistycznego spojrzenia na świat a z drugiej - to jej osiągnięcia są poddawane w wątpliwość. Obie postawy są irracjonalne; pierwsza, ponieważ (powtarzam za prof. Miessnerem) na nauce nie można oprzeć żadnej całościowej wizji świata, druga - bo działa wbrew oczywistym, namacalnym zdobyciom nauki.

To są tylko przykłady tego, co komentuje inny panelista, ks. Michał Heller: przyrost irracjonalizmu w życiu społecznym. By temu zapobiec, może dojść i dochodzi do niezwykłego sojuszu - nauka i religia, zachowując odrębność, stają się sprzymierzeńcami w obronie rozumu. „Nauka żyje racjonalnością; ale jej nie wyjaśnia, tylko po prostu ją stosuje w praktyce. Religia nato-

miast pokazuje źródło racjonalności: świat jest dziełem racjonalnego Boga” mówi ks. Heller, wskazując, jak te dwie dziedziny dopełniają się wzajemnie. W tym zdaniu też ujawnia się ich odrębność i źródło nieporozumień: byli tacy co wprowadzali, i tacy co obalali, koncept Stwórcy „w praktyce” tak, jak się stosuje i próbuje inne przedmioty nauki. Tych nieporozumień jest więcej, bo też i „teologiczna niewiedza uczonych, poza nielicznymi wyjątkami, jest równa naukowej niewiedzy teologów”. Te dwa światy są sobie obce z wielu powodów. Ks. Heller przedstawia pewien program naprawy tego faktu w nadziei, że tym sposobem chaos współczesności może zostać zmniejszony.

Zaskakujący głos [zaskakująco prawdziwy] w debacie:

Jeden z niewierzących profesorów stwierdził, że naukę od wiary różni m.in. to, że jej twierdzenia są w pełni weryfikowalne. Można je potwierdzić lub obalić.

W odpowiedzi prawosławny biskup przedstawił chrześcijański punkt widzenia:

BOGA DA SIĘ DOŚWIADCZYĆ.

JEZUS MÓWI: BŁOGOSŁAWIENI CZYSTEGO SERCA, BO ONI BĘDĄ OGLĄDAĆ BOGA.

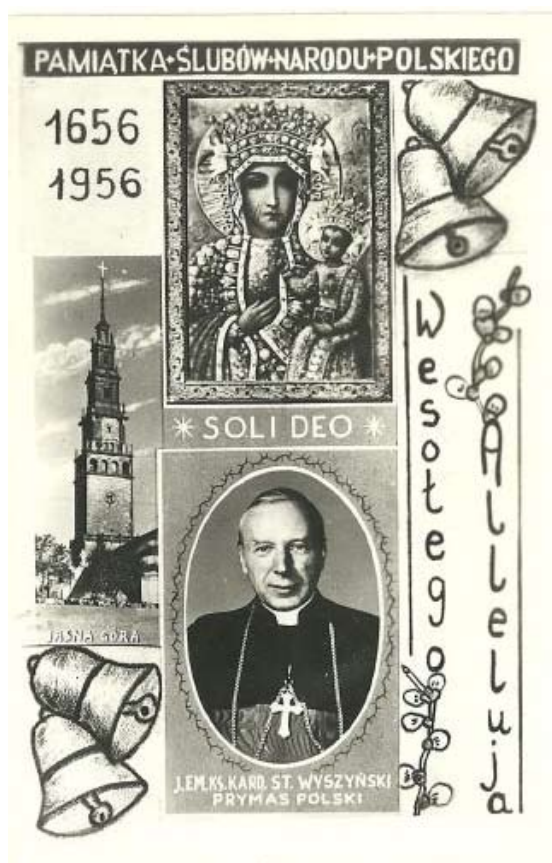
- TO JEST WARUNEK DOŚWIADCZENIA BOGA.

NAUKĘ MOŻNA UPRAWIAĆ NIEZALEŻNIE OD TEGO JAK SIĘ ŻYJE.

ABY DOŚWIADCZAĆ BOGA, TRZEBA SIĘ ZAANGAŻOWAĆ CAŁYM SERCEM, CAŁYM SOBĄ, CAŁYM SWOIM ŻYCIEM. xkj

DIECEZJALNA NOWENNA

JASNOGÓRSKIE ŚLUBY NARODU POLSKIEGO

II. Matko Łaski Bożej! Przyrzekamy Ci strzec w każdej duszy polskiej daru łaski, jako źródła Bożego życia.

Pragniemy, aby każdy z nas żył w łasce uświęcającej i był świątynią Boga, aby cały Naród żył bez grzechu ciężkiego, aby stał się Domem Bożym i Bramą Niebios, dla pokoleń wędrujących poprzez polską ziemię - pod przewodem Kościoła katolickiego - do Ojczyzny wiecznej.

Lud mówi: Królowo Polski, przyrzekamy!

Drugie przyrzeczenie pokazuje najskuteczniejszą drogę do realizacji pierwszego. Jeśli każdy z nas żyłby tą pełnią łaski, którą otrzymaliśmy na chrzcie, która odnawia się w nas w każdej Eucharystii, do której możemy wracać przez spowiedź, czyż Polska nie byłaby królestwem Bożej miłości?

Są oczywiście w Polsce ludzie niewierzący, są niechrześcijanie – od tych nie oczekujemy, że będą w Bogu Jezusa Chrystusa widzieć swego Ojca, że będą żyć jak świątynia Ducha Jezusa Zmartwychwstałego, którego nie otrzymali. Jeśli jednak katolicy żyliby tym, co Bóg chce nam dawać, ten kraj wyglądałby zupełnie inaczej.

Jakże odważne jest to II przyrzeczenie!

To naiwność Prymasa Wyszyńskiego czy prorockie wezwanie w imieniu Boga?

Naszej diecezjalnej nowennie towarzyszy
Akt osobistego oddania się Matce Bożej kardynała Stefana Wyszyńskiego

dzisiaj cz. I:

Matko Boża, Niepokalana Maryjo!

**Tobie poświęcam ciało i duszę moją, wszystkie modlitwy i prace,
radości i cierpienia, wszystko czym jestem i co posiadam.**

W naszej parafii nabożeństwo Nowenny przed nawiedzeniem Matki Bożej odprawiamy w I soboty miesiąca po Mszy św. o godz. 18⁰⁰.

WYDARZENIE NUMERU

UROCZYSTOŚĆ ŚW. ŁUKASZA

18 PAŹDZIERNIKA PRZEŻYWALIŚMY PARAFIALNY ODPUST, CZYLI MOŻLIWOŚĆ PRZYJĘCIA ŁASKI ODPUSTU Z OKAZJI ŚWIĘTA NASZEGO PATRONA. MSZY ŚWIĘTEJ PRZEWODNICZYŁ I HOMILIĘ WYGŁOSIŁ O. WIESŁAW DAWIDOWSKI OSA [TZN. AUGUSTIANIN, CZŁONEK *ORDO SANCTI AUGUSTINI*]. OJCIEC JEST PRZEŁOŻONYM POLSKIEJ PROWINCJI SWOJEGO ZAKONU.

Kim są Augustianie?

Przed swoją śmiercią, która nastąpiła w 430 roku, Augustyn „pozostawił Kościołowi klasztory męskie i żeńskie, pełne służ i służebnic Boga, wraz z ich przełożonymi, oraz bibliotekami pełnymi ksiąg” (św. Posydus).

Duchowość rodziny augustiańskiej pochodzi jednak nie tylko od tego wielkiego Ojca Kościoła, ale też z drugiego ko-rzenia, jakim była praktyka życia eremicko – kontemplacyjnego niektórych wspólnot zakonnych powstałych w XII-XIII wieku w klimacie przebudzenia duchowego i kościelnego epoki. Te fundacje, które przyjęły regułę św. Augustyna i żyły jej duchowością, posiadały swoje pustelnie niedaleko terenów zamieszkałych; członkowie, święcy i kapłani, pro-

wadzili życie modlitwy i srogiej pokuty, ale byli w ścisłym kontakcie z ludem, nie podejmując jednak bezpośredniej działalności duszpasterskiej.

W marcu 1256 r. w Rzymie, przy kościele Santa Maria del Popolo, z nakazu Papieża Aleksandra IV, spotkali się delegaci wszystkich klasztorów eremickich w liczbie 360 osób. W obecności delegata papieskiego wysłuchano i przyjęto wolę Papieża aby zjednoczyć się prawnie, w celu utworzenia jednego wielkiego Zakonu, Zakonu Eremitów św. Augustyna. W ten sposób powstała zakonna rodzina augustiańska, która została zaliczona do grona zakonów „zebrzących” lub „braterstwa apostolskiego”, na wzór Franciszkanów i Dominikanów, istniejących już od kilkudziesięciu lat i zatwierdzonych przez Kościół...

...więcej czytaj na stronie Zakonu św. Augustyna:
www.augustianie.pl

Od wtorku do piątku trwało tzw. nabożeństwo czterdziestogodzinne: całonocna adoracja Najświętszego Sakramentu zapraszająca nas do odkrywania tej tak mocnej, choć ukrytej obecności Pana.

CO NAM MÓWIĄ ŚWIĘCI?

ROZWAŻANIA RÓŻAŃCOWE WYGŁOSZONE PRZEZ BŁ. JERZEGO POPIEŁUSZKĘ

Bydgoszcz, 19 X 1984 r, kilka godzin przed śmiercią

fragmenty

Jak bardzo aktualnie brzmią te słowa w naszej dzisiejszej rzeczywistości...

Pierwsza Tajemnica Bolesna - Agonia w Ogrójcu

Trzeba dzisiaj bardzo dużo mówić o godności człowieka, aby zrozumieć, że człowiek przerasta wszystko, co może istnieć na świecie, prócz Boga. Przerasta mądrość całego świata.

Druga Tajemnica Bolesna - Biczowanie Pana Jezusa

Źródłem sprawiedliwości jest sam Bóg. Trudno więc mówić o sprawiedliwości tam, gdzie nie ma miejsca dla Boga i jego przykazań, gdzie słowo Bóg urzędowo jest eliminowane z życia narodu. Należy więc zdać sobie sprawę z nieprawidłowości i krzywdy, jaką czyni się naszemu narodowi w zdecydowanej większości chrześcijańskiemu, gdzie urzędowo ateizuje się za pieniądze wypracowane również i przez chrześcijan: gdy niszczy się w duszach dzieci i młodzieży te wartości chrześcijańskie, które wszczepiali im od kolebki rodzice, wartości, które zdawały wielokrotnie egzamin w tysiącletnich dziejach naszej historii.

Trzecia Tajemnica Bolesna - Cieraniem ukoronowanie

Prawda zawsze ludzi jednoczy i zespała. Wielkość prawdy przeraża i demaskuje kłamstwa ludzi małych, zalęknionych. Od wieków trwa nieprzerwanie walka z prawdą. (...)

Musimy się nauczyć odróżniać prawdę od kłamstwa. Nie jest to łatwe w czasach, których żyjemy.[...]

Nie jest łatwe, gdy katolikowi nie tylko zabrania się zwalczać poglądy przeciwnika, lecz po prostu nie wolno mu bronić przekonań jego własnych czy przekonań ogólnoludzkich. Wobec napaści, choćby najbardziej oszczerczych i krzywdzących, nie wolno mu prostować fałszu, który inni mają pełną swobodę głosić i rozszerzać bezkarnie.

Obowiązek chrześcijanina to stać przy prawdzie, choćby miała ona wiele kosztować. Bo za prawdę się płaci, tylko plewy nic nie kosztują.

Czwarta Tajemnica Bolesna - Dźwiganie Krzyża

Chrześcijanin musi pamiętać, że bać się tylko trzeba zdrady Chrystusa za parę srebrników jałowego spokoju.

Chrześcijaninowi nie może tylko wystarczyć samo potępienie zła, kłam-

stwa, tchórzostwa, zniewolenia, nienawiści, przemocy, ale sam musi być prawdziwym świadkiem, rzecznikiem i obrońcą sprawiedliwości, dobra, prawdy, wolności i miłości. O te wartości musi upominać się odważnie dla siebie i dla innych.

Piąta Tajemnica Bolesna - Ukrzyżowanie Chrystusa

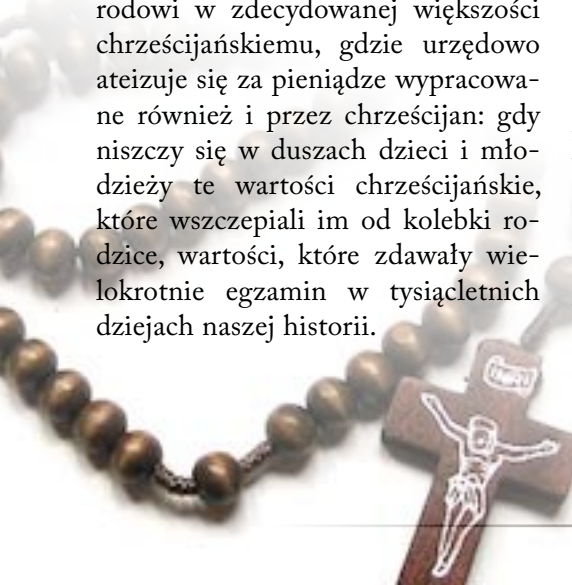
Aby zło dobrem zwyciężać i zachować godność człowieka, nie wolno walczyć przemocą.

Komu nie udało się zwyciężyć sercem i rozumem, usiłuje zwyciężyć przemocą. Każdy przejaw przemocy dowodzi moralnej niższości. Najwspanialszej i najtrwalsze walki, jakie zna ludzkość, jakie zna historia, to walki ludzkiej myśli.

Najnędniejsze i najkrótsze, to walki przemocy. Idea, która utrzymuje się tylko przy użyciu przemocy, jest wypaczona. Idea, która jest zdolna do życia, podbija sobą, za nią spontanicznie idą miliony. (...)

Ostatnie słowa ks. Jerzego:

Módlmy się, byśmy byli wolni od lęku, zastraszenia, ale przede wszystkim od żądzdy odwetu i przemocy.

MIEJSCE NA TWÓJ TEKST

Ad vocem

O MOŻLIWOŚCI POGRZEBU NIENARODZONEGO DZIECKA.

Od stycznia 2007 roku obowiązują przepisy, które umożliwiają pochowanie dziecka zmarłego w łonie matki bez względu na to jak długo trwała ciąża. W ciągu 48 godzin rodzice mogą wystąpić o wydanie zwłok swojego dziecka zmarłego przed narodzeniem. Mają także prawo otrzymać kartę zgonu dziecka. Taka karta umożliwia załatwienie normalnego pogrzebu i miejsca.

Zgodnie z nauką Kościoła człowiekiem jest się od momentu poczęcia i pochowania nienarodzonego dziecka domaga

się szacunek dla ciała ludzkiego. Kodeks Prawa Kanonicznego nie traktuje wprost o pogrzebie nienarodzonych dzieci. W Kodeksie znajdujemy jedynie dyspozycję kan. 1183, § 2, która przewiduje, że ordynariusz miejsca może zezwolić na pogrzeb kościelny dzieci zmarłych przed chrztem, gdy rodzice mieli zamiar je ochrzcić. Jeśli rodzice proszą o chrześcijański pochówek dziecka zmarłego przed porodem, to można to z powodzeniem potraktować jako pragnienie chrztu dla ich dziecka.

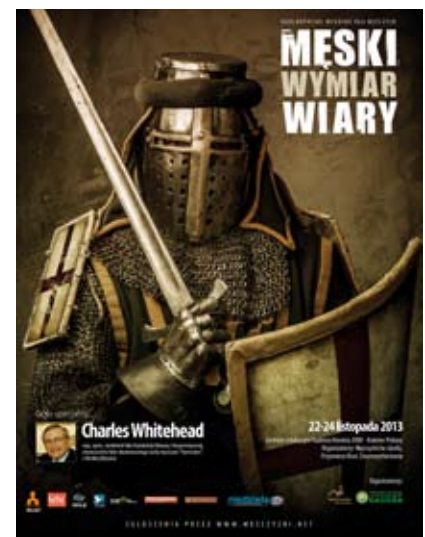
JJ

Zapraszam mężczyzn od 18 roku życia do udziału w ogólnopolskim weekendzie dla mężczyzn, organizowanym przez Mężczyzn św. Józefa. „MĘSKI WYMIAR WIARY”, którego gościem specjalnym będzie Charles Whitehead.

Weekend odbędzie się w dniach 22-24 listopada 2013 w Piekarach k. Krakowa. Charles jest światowym liderem Katolickiej Odnowy Charyzmatycznej, a równocześnie liderem ekumenicznego ruchu mężczyzn „Harvesters” w Wielkiej Brytanii.

Zajrzyj na www.mezczyzni.net aby poznać szczegóły.

Proponuję, abyśmy pojechali razem, w męskim gronie z naszej parafii. Zainteresowanych proszę o kontakt ze mną. ks. Krzysztof

PODZIEL SIĘ HISTORIĄ

Drodzy Czytelnicy,

około rocznicy Stanu Wojennego chcielibyśmy zamieścić nasze wspomnienia z tamtych dni. Zapraszamy do podzielenia się swoimi (także zwykłymi, ale osobistymi) przeżyciami z owego 13-go grudnia i dni późniejszych.

Wielu z nas nie pamięta tamtych wydarzeń – warto by usłyszeli co wtedy przeżywaliśmy.

Wspomnienia mogą być dowolnie proste i krótkie (autorów dłuższych tekstów prosimy o zrozumienie jeśli dokonamy skrótów).

Teksty prosimy przysyłać na adres xkjarosz@poczta.onet.pl do końca listopada.

Redakcja

MAŁE CO NIECO

KURCZAK FASZEROWANY WĄTRÓBKĄ

FASZEROWANY KURCZAK MOŻE BYĆ ZARÓWNO DANIEM CODZIENNYM, JAK TEŻ ŚWIETNIE NADAJE SIĘ NA ELEGANCKIE PRZYJĘCIA. ISTNIEJE MNÓSTWO PRZEPISÓW NA ROZMAITE FARSZE DO DROBIU, JEDNAK NADZIENIE Z WĄTRÓBKĄ, ZWANE POTOCZNIE POLSKIM JEST CHYBA NAJPOPULARNIEJSZE I JEDNOCZEŚNIE NAJSMACZNIEJSZE.

Składniki:

1 kurczak (ok. 1,5 kg)
1/4 kostki masła

Farsz:

3-4 wątróbki drobiowe
1/2 pęczka natki pietruszki
kilka suszonych grzybów
1 jajko
2-3 łyżki bułki tartej
sól
pieprz

Grzyby namoczyć w szklance wody i odstawić na ok. 1 godz. Po tym czasie odsączyć je z wody (wody nie wylewać) i drobno posiekać.

Kurczaka umyć. Do faszerowania najlepiej nadaje się drób pozbawiony kości (luzowany), ja jednak kości zostawiłam.

Wątróbki wyczyścić i drobno pokroić lub zmieścić. Dodać posiekaną natkę i grzyby. Wszystko wymieszać, dodać jajko, bułkę tartą oraz do smaku sól i pieprz. Dokładnie wymieszać i włożyć farsz do wnętrza nasmarowanego masłem (z zewnątrz i od środka) kurczaka, następnie mięso zaszyć lub spiąć wykałaczkami. Przełożyć do nasmarowanej masłem brytfanny, podlać wodą, w której moczyły się grzyby i piec ok. 1,5 - 2 godz. w temperaturze 180 stopni polewając od czasu do czasu sosem z pieczenia. Podawać z ziemniakami i mizerią.

Więcej przepisów znajdą Państwo na moim blogu kulinarnym: www.pocztowkizkuchni.blogspot.com. I.Z.

DO ZOBACZENIA, DO USŁYSZENIA W NASZEJ PARAFII

Jak donosi nasz informator z kręgów zbliżonych do dobrze poinformowanych, w najbliższym tygodniu nie spodziewamy się na terenie naszej parafii żadnych wydarzeń kulturalnych.

Ślubuję Ci wierność...

19 X przyjęli sakrament małżeństwa: Janusz Sokół i Katarzyna Prokopczyk

Jesteśmy ogromnie wdzięczni Księdzu Proboszczowi za udzielenie nam Sakramentu Małżeństwa oraz błogosławieństwo.

Cieszymy się że Bóg był z nami w tej ważnej dla nas chwili.

INTENCJE MSZALNE

28 X – poniedziałek

- 7.00 +Kazimierz Popiel – greg. 28
 7.30 +Alina Żebrowska – greg. 28
 7.30 +Tadeusz
 7.30 +Szymon i Tadeusz
 18.00 Dzięczczynna w 7. rocz. ślubu Edyty i Mateusza oraz w intencji Oliwii i Emilki

29 X – wtorek

- 7.00 +Katarzyna, Czesław, Kazimiera, Jadwiga, Leokadia, Domicela
 7.00 +Elżbieta Chrzanowska w 7. rocz. śmierci
 7.00 +Józef w 3. rocz. śmierci, Helena i Władysław Kowalczyk
 7.30 +Alina Żebrowska – greg. 29
 18.00 +Kazimierz Popiel – greg. 29

30 X – środa

- 7.00 +Kazimierz Popiel – greg. 30
 7.00 +Katarzyna, Czesław, Kazimiera, Jadwiga, Leokadia, Domicela
 7.00 Dzięczczynna w 53. rocz. urodzin Andrzeja z prośbą o Boże błogosławieństwo, łaskę i dar zdrowia
 7.30 +Alina Żebrowska – greg. 30
 18.00 Nowenna do Matki Bożej

31 X – czwartek

- 7.00
 7.30
 18.00 +Eleonora, Kazimierz i Ewa z rodziny Puszkarskich

1 XI – piątek

- 7.00 +Katarzyna, Czesław, Kazimiera, Jadwiga, Leokadia, Domicela
 8.30 +Irena, Antoni, Łucja, Tadeusz, Józef, Wanda i zmarli z rodz. Janczewskich
 10.00 Dzięczczynna w 19. urodziny Michała, z prośbą o Boże błogosławieństwo i łaskę
 11.30 +Jerzy Uranowski, Janina Pilecka
 13.00 W intencji parafian
 18.00 +Jan Dębski w 3. rocz. śmierci

2 XI – sobota

- 7.00 +Elżbieta, Krystyna, Ryszard Chrzanowscy
 8.30 +zmarli z rodz. Kosiadzkich, Jarczewskich i Czerwińskich
 10.00 +Paweł Zieliński
 18.00 +Andrzej, Helena, Wacław

3 XI – niedziela

- 7.00 +Waleria i Tadeusz Kacybowski – greg. 1
 8.30 +Marek
 10.00 +Stefan i Natalia Kazimierscy, Maria Kornatowska, Ryszard Śpiewak
 11.30 +Jerzy Piotrowski
 13.00 W intencji parafian
 16.00 +Józef Troć, zmarli z rodz. Troć i Kulińskich
 18.00 +Aleksander Grodzki w 25. rocz. śmierci
 20.00 +Janina, Czesław i zmarli z rodz. Szymańskich

PARAFIA RZYMSKO-KATOLICKA

ŚW. LUKASZA EWANGELISTY

ul. Górczewska 176
 01-460 Warszawa
www.swlukasz.waw.pl

Msze święte w naszej parafii

NIEDZIELE

7.00, 8.30, 10.00
 11.30 (z udziałem dzieci)
 13.00, 16.00, 18.00
 20.00 (studenci)

DNI POWSZEDNIE

7.00, 7.30, 18.00

Adoracja Najświętszego Sakramentu

Piątek po Mszy św. wieczornej

do godz. 21.00

Niedziela – po Mszy św. o 20.00

KANCELARIA

poniedziałek – piątek: 16.00-17.30

tel. 664-10-99; fax 665-26-26

dyżur:

poniedziałek - ks. proboszcz

wtorek, czwartek - ks. Mariusz

środa, piątek -ks. Krzysztof

ks. JAN POPIEL – proboszcz

tel. 665-19-71, xjan@poczta.fm

ks. Mariusz Bagiński – wikariusz

tel. 666-52-63

ks. Krzysztof Jarosz – wikariusz

tel. 666-52-64, xkjarosz@poczta.onet.pl

ks. Grzegorz Mencil – rezydent

tel. 666-52-65

ks. Józef Petrynowski – rezydent

tel. 666-52-66

KONTO BUDOWY KOŚCIOŁA

31 1240 2034 1111 0000 0308 3439

GRUPY PARAFIALNE

Krąg biblijny dla dorosłych
 poniedziałek po Mszy św. o 18.00
 ks. Mariusz Bagiński

Koło Żywego Różańca
 I niedziela miesiąca, godz. 16.00
 ks. proboszcz

Kręgi Domowego Kościoła
 - spotkania formacyjne dla rodzin
 ks. Krzysztof i ks. Józef

Grupa modlitewna o. Pio
 II wtorek miesiąca
 godz. 19.00

Parafialny zespół Caritas
 spotkania: I poniedziałek miesiąca
 po Mszy św. o 18.00

dyżury Caritas:
 wtorek 17.00-19.00
 czwartek 10.00-12.00
 Prezes – p. Barbara Tywonek
 Opiekun – ks. Józef Petrynowski
 Nr konta: 54 1240 2034 1111 0010 1985 5843

Grupa studencka
 wtorek, godz. 20.00
 – ks. Krzysztof
 i ks. Józef

Studencki zespół muzyczny
 niedziela, godz. 18.00
 ks. Krzysztof Jarosz

Ministranci i lektorzy
 wtorek godz. 19.00
 ks. Mariusz Bagiński

Skauci Europy
 żeńska gromada wilczków
 sobota, godz. 10.00
 Zofia Tranda
 (695-091-304)

Spotkania biblijne dla dzieci ze śpiewem piosenek religijnych
 wtorek, godz. 16.40,
 p. Maria Jastrzębska, ks. Mariusz

Prosząc o chrzest dla swoich dzieci przyjmujecie obowiązki wychowania ich w wierze...

Tydzień temu sakrament Chrztu świętego przyjęli:

Tomasz Bronisław Majszak (zdz. 1)
Podczas pięknej uroczystości Tomasz Bronisław dołączył do wspólnoty chrześcijańskiej. Wraz z Rodzicami Chrzestnymi mamy nadzieję, że Boże Błogosławieństwo, radość i łaska na zawsze pozostały w Tomasza sercu.

Jan Franciszek Markiewicz (zdz.2)

Maja Amelia Sobolewska (zdz. 3)
Jan Prejzner
Wiktoria Teresa Sokół
Piotr Adam Gołaszewski
Zofia Iwona Jahns
Amelia Joniuk

OGŁOSZENIA

DUSZPASTERSKIE

XXX NIEDZIELA ZWYKŁA

1. Dobiega końca miesiąc modlitwy różańcowej. Jeszcze do czwartku po Mszy św. o godz. 18⁰⁰ zapraszamy na Nabożeństwo Różańcowe.

2. W piątek 1 listopada przypada Uroczystość Wszystkich Świętych. Pamiętajmy, że tego dnia mamy obowiązek uczestniczenia we Mszy św. W naszym kościele będą one odprawiane o godz.: 7⁰⁰, 8³⁰, 10⁰⁰, 11³⁰, 13⁰⁰, 18⁰⁰. W tę uroczystość uwielbiamy Boga w jego świętych – w ludziach, którzy przeszli przez życie wierni Bogu i Jego przykazaniom.

3. W sobotę 2 listopada przypada Wspomnienie Wszystkich Wiernych Zmarłych, czyli tzw. Dzień Zaduszny. W naszym kościele tego dnia Msze św. będą odprawiane o godz.: 7⁰⁰, 8³⁰, 10⁰⁰, 17⁰⁰ – z udziałem dzieci i o godz. 18⁰⁰ w intencji naszych zmarłych.

4. Procesje żałobne z wypominkami za naszych zmarłych będą odprawiane 1 i 2 listopada po Mszy św. o godz. 18⁰⁰.

5. Pamiętajmy, że przez pierwszych osiem dni listopada, duszom w czyszczeniu cierpiącym możemy ofiarować wielki dar – odpust zupełny za pobożne nawiedzenie cmentarza i zmówienie modlitwy w ich intencji, oraz spełnienie pozostałych zwykłych warunków, tzn.: stan łaski uświęcającej, brak przywiązania do grzechu, przyjęcie Komunii św., odmówienie modlitwy w intencjach wyznaczonych przez Ojca Świętego.

6. Kościół od samego początku czczył z wielkim pietyzmem pamięć zmarłych. A „ponieważ święta i zbawienna jest myśl modlić się za zmarłych, aby byli od grzechów uwolnieni” / 2Mach 12.45/, także modły za nich ofiarowywał. Nasza modlitwa za zmarłych nie tylko może im pomóc, lecz także sprawia, że staje się skuteczne ich wstawiennictwo za nami – przypomina nam Katechizm Kościoła Katolickiego.

W kruchcie i zakrystii naszego kościoła, a w tygodniu również w kancelarii, przyjmujemy na wypominki jednorazowe i roczne. W listopadzie polecamy Bogu naszych zmarłych podczas procesji żałobnych 1 i 2 listopada, jak również w dni powszednie po Mszy wieczornej odmawiając różaniec. Przez cały rok w poniedziałki po II niedzieli miesiąca o godz. 18⁰⁰ sprawowana jest Msza św. za zmarłych polecanych w rocznych wypominkach parafialnych.

Pamiętajmy, że pięknym darem serca człowieka wierzącego jest Msza św. ofiarowana w intencji zmarłych, którzy liczą na nasze modlitewne wstawiennictwo.

7. W naszym kościele można również zamawiać Msze św. gregoriańskie. Jest to cykl Mszy św. odprawianych przez 30 kolejnych dni w intencji osoby zmarłej dla uzyskania odpustu zupełnego.

8. W tym tygodniu przypada I Piątek i I Sobota miesiąca.

9. Spotkanie dla dorosłych chcących przygotować się do Sakramentu Bierzmowania odbędzie się w następnym poniedziałek 28.X. o godz. 19⁰⁰.

PISMO REDAGUJE ZESPÓŁ Z PARAFII ŚW. ŁUKASZA POD OPIEKĄ KS. KRZYSZTOFA JAROSZA

Redakcja zastrzega sobie prawo dokonywania koniecznych zmian w publikowanych tekstach.

Kwestie merytoryczne pozostawiamy rzetelności autorów.

oprawa graficzna i skład - Jacek Owczarz